



**ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«ЦЕНТР ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ»
у 2022 р.**

Дорогі колеги, посестри, друзі!

2022 став випробуванням для кожного та кожної в Україні...

24 лютого змінило наші плани, наші мрії, наше життя, розпочало важкий шлях, що загартував всіх нас... Безумовно – це спільний шлях, по якому всі йшли та продовжують йти разом, доводячи незламність України!

Команда ЦГК чесно та самовіддано робила свою справу, продовжуючи діяльність у сфері гендерної рівності, що залишається важливим фактором для розвитку суспільства і в часи війни. Її внесок є в прийнятих та набутих чинності важливих документах: Державній стратегії забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків на період до 2030 року, Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року, а також ратифікації Україною «Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами».

Командою ЦГК виконано низку завдань, спрямованих на підвищення потенціалу жіночих громадських організацій та розвиток дівочого лідерства, створено нові віртуальні експозиції Музею жіночої та гендерної історії, надано експертну підтримку закладам професійно-технічної освіти у гендерній тематиці, долучено студентство до заходів з протидії гендерно зумовленому насильству, продовжено роботу Коаліції «Харківщина 1325».

Ми щиро дякуємо всім, хто були та залишаються поруч, роблячи спільну справу й тримаючи стрій!

Шануймося, бо ми того варті!

*Тетяна Ісаєва,
Голова правління ГО ЦГК*

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ

Бачення

Українське суспільство дотримується принципу рівних прав і можливостей кожної людини незалежно від статі та інших ознак і є вільним від гендернозумовленого насильства та дискримінації.

Місія

Сприяти встановленню гендерної рівності в українському суспільстві через неформальну освіту та креативні рішення.

Історія

Громадську організацію «Центр гендерної культури» (при створенні – Харківська обласна громадська організація «Харківський обласний гендерний ресурсний центр») було започатковано у 2008 р.

Центр гендерної культури (ЦГК) є однією з небагатьох інституцій на сході України, а саме у Харківській області, що займається системною роботою з розвитку гендерної свідомості широких кіл цільових аудиторій. Основним напрямом діяльності є гендерна просвіта та інформування цих аудиторій через створення та розвиток Центру гендерної культури як інноваційного майданчика.

З 2009 р. організація реалізує довгостроковий інноваційний проект «Створимо музей про себе!», метою якого є започаткування та розвиток першого та єдиного в Україні Музею жіночої та гендерної історії – Gendermuseum, колекція якого на сьогодні нараховує більш ніж 3000 експонатів.

У 2012 р. організація ініціювала створення Центрив гендерної освіти у вишах Харкова, які пізніше об'єдналися у Всеукраїнську мережу осередків гендерної освіти, що успішно працює над впровадженням гендерного підходу у систему вищої освіти.

У 2016 р. за підтримки European Endowment for Democracy ХОГРЦ заснував Центр гендерної культури як хаб гендерних ініціатив у Харкові і на сході України.

У 2016 р. Центр започаткував об'єднання громадських організацій – Харківську платформу «Культура рівності», що включає 15 організацій.

У 2017 р. ХОГРЦ ініціював партнерський проект (спільно із Харківською гуманітарно-педагогічною академією) «Гендерний відкритий університет», направлений на гендерну просвіту представників та представниць соціальної сфери.

У ювілейний 2018 р. за підтримки Європейського Союзу Центр гендерної культури був урочисто відкритий у новому просторі із Музеєм жіночої та гендерної історії у складі.

З 2020 р. ЦГК став міжрегіональним хабом, який надає підтримку жіночим організаціям Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської та Харківської областей із зміцнення організаційного потенціалу та підсилення впливу жінок на прийняття рішень у різних сферах суспільного життя.

З 2021 р. ЦГК виступає координатором регіональної Коаліції «Харківщина 1325», яка об'єднує 29 організацій і структур, що разом працюють над порядком денним «Жінки, мир, безпека».

Партнерства

Центр гендерної культури працює у тісній співпраці з Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики, Харківською обласною державною організацією, Харківською міською радою, Міжнародною асоціацією жіночих музеїв (IAWM), Українським жіночим фондом, Жіночим консорціумом України, громадськими організаціями Західноукраїнський центр «Жіночі перспективи», ЕдКемп Україна; ГІАЦ «Крона», Агенція змін «Перспектива» та іншими громадськими організаціями Харкова, України, Польщі, Швеції тощо.

В межах проекту «Жінки України: залучені, спроможні, незламні» ЦГК створив мережу «Суперсила жіночих організацій», до складу якої наразі входять 17 організацій Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Сумської та Харківської областей:

ГО «Мотиваційне коло» (м. Дружківка), ГО «Студія громадських жіночих ініціатив» (смт. Нью-Йорк), ГО «Жіноча сотня м. Кривий Ріг» (м. Кривий Ріг), ГО «Східна надія» (м. Золоте), ГО «Гендерний клуб Дніпро» (м. Дніпро), ГО «Об'єднання ромських жінок «Голос Ромні» (м. Запоріжжя), ГО Східноукраїнський центр підтримки жінок «Майстерня щастя» (м. Старобільськ), ГО «Жіноча правозахисна група» (м. Лисичанськ), ГО «Жінка майбутнього» (м. Бердянськ), ГО «Правополіс» (м. Костянтинівка), Запорізька обласна громадська організація «Об'єднання психологів та психоаналітиків «Взаємодія» (м. Запоріжжя), ГО «Центр розвитку «Жіночий світ» (м. Запоріжжя), ГО «Об'єднання «СМАРТА» (м. Краматорськ), ГО «Фонд розвитку Грунської громади» (с. Грунь).

НАША КОМАНДА

Тетяна Ісаєва – голова Правління ГО «ЦГК», директорка Музею жіночої та гендерної історії

Тетяна Чернецька – віце-голова Правління; менеджерка проєктів, тренерка

Лариса Проскурня – головна бухгалтерка

Дарія Велигодська – комунікаційна менеджерка

Дмитро Мартиненко – менеджер ІТ, тренер

Марія Чорна – арт-директорка Музею жіночої та гендерної історії

Світлана Губіна – координаторка Тренінгового центру, тренерка

Тетяна Дрожжина – координаторка Майстерні гендерночутливого вчительства, тренерка

Анастасія Макаренко – координаторка Студії жіночого лідерства

Юліана Дьоміна – тренерка

Марія Ушакова – секретарка Коаліції «Харківщина 1325»

Оксана Гріга – дизайнерка, тренерка

Олег Драгунов – юрист, тренер

МИ В ІНТЕРНЕТІ

Сайти	Кількість матеріалів	Кількість відвідувачів	Кількість переглядів/показів
gender.at.ua	58	435 111	727 009
genderculturecentre.org	98	32 000	56 548
gendermuseum.com	289	15 994	19 501
Youtube	9	5 300	25700
Twitter(Gender_Culture)	45	153	5086

Сторінки Facebook	Кількість матеріалів	Залучення	Охоплення
GenderCultureCentre	177	3 859	35 799
Gendermuseum	11	667	1011

ПРОЄКТИ

➤ Проєкт «Історія війни»

Мета проєкту: збереження невидимих фактів про участь жінок у російсько-українській війні через збір розповідей очевидиць та учасниць бойових дій, що відбуваються в Україні.

Донор: Міністерство закордонних справ Канади (Global Affairs Canada (GAC)) через Український жіночий фонд.

Період реалізації: 1 квітня – 30 червня 2022 р.

➤ «Жінки України: залучені, спроможні, незламні»

Мета проєкту: підвищення рівня реалізації прав людини жінками та дівчатами та просування ґендерної рівності в Україні.

Партнери: Жіночий консорціум України (м. Київ), Громадська організація Західноукраїнський центр «Жіночі перспективи» (м. Львів), ГО «Нова генерація (м. Херсон), ГО «Джерело надії» (м. Вінниця).

Донор: Міністерство закордонних справ Канади (Global Affairs Canada (GAC)) через ПАКТ Україна

Період реалізації: 1 березня 2020 р. – 31 грудня 2023 р.

➤ «Підтримка пілотних регіонів щодо просування ґендерної рівності у системі профтехосвіти»

Мета проєкту: просування ідей ґендерної рівності в системі професійної (професійно-технічної) освіти.

Партнери: Міністерство освіти і науки України.

Донор: GIZ через програму EU4Skills

Період реалізації: 15 серпня 2021 р. – 31 березня 2023 р.

➤ «Культури дітонародження: подорож крізь європейську історію і традиції щодо дітонародження та материнства»

Мета проєкту: збереження і передача за допомогою мистецтва та культури традиційних знань і практик стосовно дітонародження та материнства як частину Європейської нематеріальної культурної спадщини.

Партнери: Interarts Foundation (Іспанія), Жіночий музей Гіттізау (Австрія) і Жіночий музей Мерано (Італія).

Донор: Європейський Союз через Creative Europe

Період реалізації: 1 листопада 2019 р. – 30 квітня 2022 р.

➤ **«Голос жінок і лідерство: Харківська область»**

Мета проєкту: активізація жіночого/феміністичного руху в Харківському регіоні через створення і підтримку мережі жіночих/феміністичних громадських організацій, особливо тих, які представляють інтереси вразливих груп жінок і дівчат та таких, що стикаються з множинною дискримінацією.

Донор: Міністерство закордонних справ Канади (Global Affairs Canada (GAC)) через Український жіночий фонд

Період реалізації: 1 березня 2020 р. – 28 лютого 2024 р.

➤ **«Лідерки покоління F»**

Мета проєкту: підсилення лідерського потенціалу дівчат – учениць закладів загальної середньої освіти східних областей України (Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Луганська та Харківська).

Донор: Міністерство закордонних справ Канади (Global Affairs Canada (GAC)) через Український жіночий фонд

Період реалізації: 1 вересня 2021 р. – 31 березня 2023 р.

➤ **Проєкт «Будь в ресурсі»**

Мета проєкту: посилення організації через розробку інноваційних продуктів, проведення спільних заходів для команди та розробку маркетингової стратегії Музею жіночої та гендерної історії.

Донор: Міністерство закордонних справ Канади (Global Affairs Canada (GAC)) через Український жіночий фонд.

Період реалізації: 1 липня 2022 р. – 30 серпня 2023 р.

➤ **Проєкт «Жінки, мир, безпека: місцеві потреби – місцеві рішення»**

Мета проєкту: підтримка реалізації Порядку денного «Жінки, мир та безпека» на регіональному/місцевому рівні в Україні.

Донор: Уряд Королівства Нідерландів через Український жіночий фонд.

Період реалізації: 1 січня 2022 р. – 1 січня 2025 р.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

1. Реагування на наслідки повномасштабної агресії рф.
2. Просування ідей гендерної рівності та фемінізму.
3. Протидія гендернозумовленому насильству (ГЗН).
4. Організаційний розвиток жіночих/феміністичних ГО.
5. Організаційний розвиток.

1. РЕАГУВАННЯ НА НАСЛІДКИ ПОВНОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ РФ.

Протягом березня – квітня 2022 р. організація переключила фокус своєї уваги на підтримку жінок і дітей, які постраждали від повномасштабного вторгнення рф в Україну.

Гуманітарна допомога

Надано гуманітарної допомоги 1840 особам, з яких 1335 – жінки та дівчата, на загальну суму 203492,71 грн.

Гуманітарна допомога надавалася за двома напрямками:

- 1) Підтримка жінок з малими дітьми і вагітних у м. Харків:
- 2) Підтримка населення на сході України за запитами місцевих жіночих організацій (м. Костянтинівка, м. Мирноград та м. Вугледар Донецької обл., м. Золоте Луганської обл., м. Запоріжжя та м. Бердянськ Запорізької обл.)

Програма психологічної підтримки жіноцтва

Протягом квітня – вересня 2022 р. функціонувала Програма психологічної підтримки жіноцтва.

Була сформована команда з 5 кризових психологинь та 1 психіатрки.

28 березня проведено загальну зустріч з кризовою психологинею Оленою Коссак, яка дала поради та поділилася техніками підтримки психологічного здоров'я в умовах війни.

В межах Програми проведено 43 групи взаємопідтримки.

Групи проводилися як окремо для трьох категорій жінок:

- жінки, які знаходяться в зоні бойових дій або окупації;
- жінки, які переїхали в інші населені пункти України;
- жінки, які виїхали за кордон.

так і тематичні за такими темами:

- Як я можу допомогти дитині в адаптації до нових умов
- Відкладати не варто жити
- Хочу додому... не варто повертатися
- Панічні атаки
- Як жити далі
- Створити простір для тривоги
- Загалом у групах взаємопідтримки взяла участь 288 жінок.
- Практичні вправи для стабілізації емоційно-психологічного стану
- Розлади сну! Як бути?
- Відстрочені реакції на стрес

- Сім'я та війна - життя в нових реаліях

Було надано 382 індивідуальних психологічних консультацій для 201 жінки. Консультації відбувалися в онлайн форматі за попереднім записом.

25 липня 2022 р. в онлайн форматі відбувся тригодинний **тренінг асертивності**.

Програма психологічної підтримки жіноцтва була актуальною і ефективною, дала змогу жінкам отримати підтримку у складні часи. Наразі функціонують окремі проекти надання психологічних послуг як на національному, так і на регіональних рівнях.

2. ПРОСУВАННЯ ІДЕЙ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ФЕМІНІЗМУ

МУЗЕЙ ЖІНОЧОЇ ТА ГЕНДЕРНОЇ ІСТОРІЇ

2022 рік почався для команди Музею жіночої та гендерної історії як завжди активно: оффлайн екскурсійною, онлайн просвітницькою діяльністю, плануванням та розробкою заходів для Місяця жіночої історії.

З початком повномасштабної війни діяльність команди музею сфокусувалася на розвитку віртуальної версії музею www.gendermuseum.com.

Найбільшу значущість і видимість мав **проект «Історія війни»**

Розуміючи наскільки важливо зберегти свідчення про війну, з перших днів війни команда музею почала збирати жіночі історії про війну.

Методологія збору історій передбачала роботу у декількох напрямках. Майбутнім героїням пропонувалося долучитися до проекту або надіславши розповідь, або взявши участь в аудіозапису під час групової зустрічі в ZOOM. В результаті роботи команди проекту з обробки історій, на сторінці виставки можна тепер прослухати аудіорозповіді та прочитати історії, якими ділилися учасниці.

Під час онлайн презентації 20 липня мова йшла про деталі реалізації проекту. В ході зустрічі жінки ділилися власними враженнями: «Дорогі колеги! Команда проекту «Історія війни»! Ви зробили неймовірну роботу – від ідеї до втілення. Дуже важливу, делікатну, потрібну, якісну. Окремо хочеться відзначити дизайн музейного сайту і нової експозиції зокрема, який посилює емоції, доповнює історії, приваблює глядацький інтерес. Величезне вам спасибі! За можливість відрефлексувати найвпливовіші події у нашому житті та зберегти про них пам'ять...».

Музейний фонд поповнили понад 100 жіночих історій, сповнених трагізму, героїзму та віри у майбутнє.

Завдяки співпраці та партнерству із Представництвом з Фондом імені Фрідріха Еберта в Україні було здійснено переклад 34 історій англійською мовою, із Національним демократичним інститутом англійською мовою були перекладені всі 30 аудіо історій цього проекту.

Результатом проекту стало створення **онлайн експозиції «Історія війни»** на www.gendermuseum.com

Завдяки членству Музею у Всесвітній асоціації жіночих музеїв та активній комунікації директорки Музею результати проекту «Історія війни» почали виставлятися в інших музеях світу.

➤ 22 серпня у Дому історії Австрії у **Відні** (hdgö — Haus der Geschichte Österreich) відбулося урочисте відкриття **виставки «Мій голос має значення: українські жінки про війну»**. У виставці було представлено 12 історій проекту «Історія війни».

Під час відкриття виставки у Відні з вітальними словами до аудиторії звернулися: директорка Дому історії Австрії Моніка Зоммер та почесні гості: депутат Національної ради Георг Бюрстмаєр, представниця Апарату Уповноваженої з гендерної політики в Україні – Надія Зосім, перша секретарка Посольства України в

Австрії – Уляна Задворняк. Сім авторок: Вікторія Кобиляцька (Київ), Ольга Жукова (Херсон), Наталія Овсейко (Тернопіль), Ганна Сайтарли (Запоріжжя), Слава Світова (Київ), Богдана Стельмах (Львів), Олена Трутнєва (Гостомель) завдяки підтримці [Urgent Action Fund for Women's Human Rights](#) змогли особисто взяти участь та поспілкуватися з гостями виставки

<https://www.genderculturecentre.org/urochiste-vidkrittya-vistavki-miy-gol/>

➤ 31 історію проєкту, перекладену англійською мовою з анотацією іспанською розміщено на сайті **Жіночого музею Коста-Рики**

<https://www.museodelasmujeres.co.cr/exposiciones/herstory-of-the-war-museo-de-genero-de-ucrania>

➤ Всі історії були перекладені словенською мовою та викладені на сайті **Музею сучасної історії міста Целе**.

Віртуальна версія Музею також поповнилася **наступними експозиціями:**

➤ Експозиція «Жінки на захисті миру та безпеки»

<https://gendermuseum.com/%d0%b6%d1%96%d0%bd%d0%ba%d0%b8-%d0%bd%d0%b0-%d0%b7%d0%b0%d1%85%d0%b8%d1%81%d1%82%d1%96-%d0%bc%d0%b8%d1%80%d1%83-%d1%82%d0%b0-%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d0%bf%d0%b5%d0%ba%d0%b8/>

➤ Фотовиставка «Жінки в мистецтві», яка мала відкривати на початку березня Місяць жіночої історії в Музеї жіночої та гендерної історії, але стала доступною глядачам і глядачкам онлайн <http://surl.li/fztxd>.

➤ Експозиція «Дещо про гендер» <http://surl.li/gbrxv>.

➤ Оновлена експозиція «Правда про 8 Березня»

<https://gendermuseum.com/%d0%b5%d0%ba%d1%81%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%b8%d1%86%d1%96%d1%97/%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%b4%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be-8-%d0%b1%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b7%d0%bd%d1%8f/>

Також було розроблено 2 оффлайн екскурсії «Про фемінізм» та «Історія війни», маркетингову стратегію розвитку Музею жіночої та гендерної історії та розпочато створення каталогу музею.

Діяльність Музею **презентувалася на різноманітних заходах:**

8 червня 2022 в Інституті славістики Віденського університету відбулась тематична презентація «Жіноче обличчя Харкова»

<https://www.genderculturecentre.org/zhinoche-oblichchya-kharkova-u-vidni/>

На запрошення словенського **Музею сучасної історії міста Целе** Музей жіночої та гендерної історії та його проєкти було презентовано у Словенії.

<https://www.genderculturecentre.org/partnerska-zustrich-muzeiv/>

Музей жіночої та гендерної історії взяв участь у міжнародній конференції, що була організована Федерацією міжнародних музеїв прав людини «Музеї під тиском: уряд, громада, автономія» з 19 до 22 вересня у столиці Норвегії. У доповідь «Українські музеї у вогні» було включено інформацію про музей та його проєкт «Історія війни»

<https://www.genderculturecentre.org/muzei-pid-tiskom-uryad-gromada-avtonom/>

МАЙСТЕРНЯ ГЕНДЕРНОЧУТЛИВОГО ВЧИТЕЛЬСТВА

У 2022 р. було продовжено роботу в партнерстві з Міністерством освіти і науки з **впровадження ідей гендерної рівності у системі професійно-технічної освіти України.**

Було розроблено:

- програму підвищення кваліфікації для співробітників/-ць ЗП(ПТ)О в онлайн форматі (15 годин – 0,5 кредити);
- інструментарій для проведення гендерного аудиту у ЗП(ПТ)О;
- програму і сценарій дистанційного курсу «Гендерний аудит у закладах професійної (професійно-технічної) освіти».

Було проведено:

- 3 дводенних тренінги для співробітників/-ць системи П(ПТ)О у Вінницькій, Запорізькій та Полтавській областях.

У тренінгах взяли участь 57 осіб: 8 чоловіків і 49 жінок.

- 3 хвили чотириденних онлайн тренінгів для співробітників/-ць системи П(ПТ)О з усіх областей України.

У тренінгах взяли участь 77 осіб: 2 чоловіки і 75 жінок.

- Засідання Робочої групи з просування гендерної рівності в системі П(ПТ)О.

На засіданні відбулося обговорення проєкту **Модельної дорожньої карти просування гендерної рівності в системі професійної (професійно-технічної) освіти на регіональному рівні** перед винесенням його на обговорення на сайті МОН.

- **Пілотний комплексний гендерний аудит** у Чернівецькому вищому професійному училищі радіоелектроніки.

КГА проводився Робочою групою, створеною наказом директора ЧВПУР, за експертної підтримки ГО «Центр гендерної культури» у вересні – листопаді 2022 р. згідно з листом МОН 5/767-22 від 23 вересня 2022 р.

В межах аудиту було проведено:

- Опитування керівництва ЧВПУР;
- Опитування співробітників/-ць (36 опитаних);
- Опитування учнівства (202 опитаних);
- Аналіз документів (проаналізовано 37 основних документів, які регламентують діяльність закладу, 44 посадові інструкції, відомості нарахування заробітної плати за 2021/22 навчальний рік та зміст сайту);
- Аналіз фізичного простору закладу.

За результатами аудиту проведено зустріч з керівництвом з обговорення результатів, презентацію результатів колективу закладу із подальшим обговоренням, розроблено план дій з впровадження гендерної рівності на 2022/23 н. р.

- **Онлайн форум «Розбудова гендерної рівності у профтехосвіті», який відбувся 7 грудня 2022 р.**

У Форумі взяли участь Урядова уповноважена з питань гендерної політики Катерина Левченко, Генеральна директорка директорату професійної освіти МОН Ірина Шумік, представниці Робочої групи підтримки реформ МОН, співробітники/-ці закладів П(ПТ)О, методичних центрів тощо. Трансляція відбувалася на Фейсбук-сторінці МОН.

На форумі були презентовані результати діяльності проекту та розроблені інструменти: Дорожня карта просування гендерної рівності в системі професійної (професійно-технічної) освіти на регіональному рівні; результати пілотного гендерного аудиту, який відбувся на базі Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки. Також був анонсований новий навчальний дистанційний курс «Гендерний аудит у ЗП(ПТ)О», який наразі розробляється експертками Центру гендерної культури, і разом із Посібником з проведення гендерного аудиту стане дієвим інструментом розбудови гендерної рівності у системі П(ПТ)О у майбутньому.

Трансляцію форуму та запис подивились більше 1300 осіб.

Спільно з **Управлінням Державної служби якості освіти у Харківській області** проведено вебінар «Створення недискримінаційного освітнього середовища» для директорського і викладацького складу закладів ЗСО для шкіл області.

Проведено 1 сесію курсів підвищення кваліфікації, в якій взяли участь 5 вчительок.

Проведено онлайн-захід до Дня жінок і дівчат в науці для учнівства і вчительства області.

Організовано інтерв'ю вчительок України, які розповідали про свій воєнний досвід у межах проекту «Історія війни».

Проведення онлайн-заходу, присвяченого ратифікації Стамбульської конвенції спільно з бібліотекою Деснянського району м. Києва. Трансляція велась через ФБ.

Продовжувалось ведення сторінки ФБ «Майстерня гендерночутливого вчительства».

Підтримувався зв'язок з вчительством області, залучення до інших проектів ЦГК.

СТУДІЯ ЖІНОЧОГО ЛІДЕРСТВА

Продовжила роботу **лідерська програма для школярок** в межах проекту «Лідерки покоління F».

3-5 січня 2022 року проведено офлайн тренінги першої хвилі. В тренінгах взяли участь 3 найкращі команди, які пройшли усі рівні відбору. У тренінгах взяли участь 10 учасниць.

В період з січня по 24 лютого 2022 року було проведено 6 онлайн-тренінгів для другої хвилі набору. Відбір команд відбувся у 2021 році. В конкурсі взяло участь 36 команд, відібрано 25 (100 учасниць).

Після початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року проведення тренінгів було призупинено. Відновлення діяльності проекту відбулось восени 2022 року проведенням нового набору учасниць. Географію проекту розширено по всій

країні. Було відібрано 13 команд, які взяли участь в щотижневих онлайн-тренінгах з жовтня по грудень 2022 року. За результатами тренінгів та відбору разом з трьох хвиль набору було відібрано 12 команд для впровадження феміністичних ініціатив (міні-проектів).

ФЕМІНІСТИЧНІ ІНТЕРАКТИВИ

Для просування ідей фемінізму та гендерної рівності було проведено **3 феміністичних інтерактиви**:

31 січня – «Жінки на захисті миру та безпеки»

В ході зустрічі запрошені спікерки представили наступні актуальні теми:

- Світлана Губіна, координаторка освітніх програм ЦГК, розповіла про досвід роботи Коаліції «Харківщина 1325»;
- Ярина Чаговець, харківська активістка, поділилася алгоритмами дії у ситуаціях небезпеки;
- Ірина Ворожейкіна, голова ГО «Досвід ЄС», розповіла про реалізацію локальної проєктної ініціативи, що спрямована на роботу з теми безпеки через творчість.

Великий інтерес викликала презентація Тетяною Ісаєвою, директоркою Музею жіночої та гендерної історії, віртуальної версії експозиції «Жінки на захисті миру та безпеки».

11 лютого – «Міжнародний день жінок та дівчат у науці»

Тематичний онлайн-інтерактив проходив на базі телецентру Харківського університету радіоелектроніки у партнерстві із Департаментом науки та освіти Харківської обласної державної адміністрації.

Основна мета інтерактиву – зробити вкотре наголос на рівності залученості жіноцтва та дівчат до науки та актуалізувати теми участі в наукових спільнотах шкільного періоду навчання не тільки хлопчиків, але і дівчат. Про це й торкнулися у своїх зверненнях до учасників та учасниць запрошені спікерки: Наталія Сухорукова — головна спеціалістка відділу науки, вищої та професійної освіти Департаменту науки і освіти Харківської обласної адміністрації та Тетяна Дрожжина — координаторка роботи Майстерні гендерночутливого вчительства ЦГК.

Яскравими та мотивуючими прикладами участі жінок у розробці наукових досягнень стали виступи харківських науковиць:

Альони Глушко, старшої викладачки кафедри зварювання НТУ «ХПІ», керівниці команди стартапу Weld together, переможниці Конкурсу молодіжного підприємництва «Winter Startup Session - 2021»;

Наталії Шматько, професорки, директорки стартап-центру НТУ «ХПІ» Spark;

Катерини Музики, професорки кафедри біомедичної інженерії Харківського національного університету, фіналістки Премії Лореаль-ЮНЕСКО «Для жінок у науці»- 2021.

21 лютого – **«Фемінітиви як інструмент підсилення ролі жінок»**

Гостями чергового інтерактиву, присвяченого фемінітивам, стали:

Олена Синчак – керівниця бакалаврської програми з філології в УКУ, кандидатка філологічних наук.

Владислав Іванов-Гарбацкі – білоруський лінгвіст, керівник Центру гендерних досліджень Європейського гуманітарного університету (м. Вільно, Литва)

3. ПРОТИДІЯ ГЕНДЕРНОЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ (ГЗН)

ЦГК продовжував виступати координатором **Коаліції «Харківщина 1325»**, яка була створена у листопаді 2021 р.

Головна мета Коаліції «Харківщина 1325» – моніторинг регіонального плану дій на реалізацію Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року, просування його належного фінансування, а також сприяння тому, щоб жінки мали рівноправний доступ до процесів відновлення миру.

Протягом року відбулося **5 засідань Коаліції**, на яких представники і представниці громадських організацій, державних структур та сектору безпеки і оборони обговорили актуальну ситуацію в сфері гендерної політики на місцевому рівні.

9 – 10 грудня 2022 р. у м. Трускавець відбувся **тренінг** для представників і представниць Коаліції **«Локалізація місцевих планів дій на виконання НПД 1325 «Жінки. Мир. Безпека» в Харківській області»**

На кінець 2022 р. до складу Коаліції входило 28 організацій і структур, з яких 18 – це громадські об'єднання.

Всесвітня кампанія «16 днів проти насильства»

Щороку Центр гендерної культури стає активним учасником Всесвітньої кампанії «16 днів проти насильства». Не дивлячись на виклики через війну росії проти України, цьогоріч вдалося провести різноманітні тематичні заходи.

Кампанія стартувала 25 листопада. Для харківської студентської молоді було проведено інформаційно-просвітницький захід **«Незламний Харків – будь вільним від насильства!»**. Ініційований коаліцією «Харківщина 1325» і підтриманий Департаментом науки та освіти ХОБА, захід зібрав на онлайн-зустріч студентство з 11 команд. Всі команди представили домашнє завдання – тематичні есе. Після презентацій учасників/ниць чекало змагання в онлайн-квізі «Стамбульська конвенція: що ми знаємо».

Паралельно для студентства проводився **конкурс тематичних постерів**, пов'язаних із темою кампанії та ратифікацією Стамбульської конвенції. На розгляд журі, до складу якого входило представництво організацій громадського та державного сектору, було надіслано 130 креативних рішень від 9 вишів. В результаті оцінювання творчих робіт, кожна з яких мала свій авторський стиль та задум, журі обрало 10 лауреатів/ток. Всі лауреати/тки були нагороджені почесними відзнаками коаліції «Харківщина 1325».

З 25 листопада по 10 грудня в межах Всесвітньої кампанії «16 днів проти насильства» у партнерстві з ГО «Вік Можливостей» та NDC group втретє відбувся **онлайн-марафон- жіночої фінансової безпеки**. Метою заходу стало здобуття та подальше керування жінками власною фінансовою безпекою. 16 тематичних годинних вебінарів від запрошених спікерок та спікера – Ліліани Семенюти, Наталії Денисьєвої, Оксани Лобортас, Тетяни Дрожжиної, Дмитра Мангубі, Інни Панченко, Анни Кур'янович, Тетяни Виговської-Каменко, Наталії Семенюти, Олени Набокової, Любави Мар'їної, Юлії Нагорської, Ірини Романової надали учасницям різноманітні дієві інструменти для формування фінансової незалежності.

У Марафоні взяли участь 60 унікальних учасниць.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЖІНОЧИХ/ФЕМІНІСТИЧНИХ ГО

ЦГК продовжував функціонувати як Східний хаб для розвитку жіночих організацій.

Протягом року було проведено **3 стратегічні сесії** та затверджено стратегічні плани для жіночих організацій:

ГО «Мотиваційне коло» (Дружківка);

ГО «Жіноча сотня» (Кривий Ріг);

ХОМГО «Харківський центр волонтерів» (Харків).

Також було **затверджено стратегічні плани** 3 жіночих організацій: ГО «Мотиваційне коло» (Дружківка), ГО «Жіноча сотня» (Кривий Ріг), ХОМГО «Харківський центр волонтерів» (Харків).

За допомоги хабу ГО «Студія громадських жіночих ініціатив» оновила стратегічний план з урахуванням феміністичних цінностей.

Проведено **повторну ОРІ** для 4 організацій: ГО Східноукраїнський центр підтримки жінок «Майстерня щастя» (Старобільськ), ГО «Мотиваційне коло» (Дружківка), БО «Благодійний фонд соціального здоров'я» (Харків), ГО «Широке коло» (Харків).

Проводилися **вебінари з питань організаційного розвитку:**

16 серпня 2022 р. – **«Розробка політики закупівель з урахуванням феміністичних цінностей».**

20 вересня 2022 р. – **«Розробка Кодексу етики».**

18 жовтня 2022 р. – **«Політика запобігання конфлікту інтересів».**

За підсумками були **розроблені Політики:**

- Політика цифрової безпеки ГО «Правополіс» (Костянтинівка).
- Етичний кодекс ГО «Взаємодія» (Запоріжжя)
- Політика запобігання конфлікту інтересів ГО «Взаємодія» (Запоріжжя).
- Політика закупівель ГО «Мотиваційне коло» (Дружківка).

Проведено 4 тренінги для жіночих організацій:

13-14 січня 2022 р. у м. Харкові відбувся тренінг **«Моніторинг і оцінка в громадській організації».**

16, 23, 30 травня і 6 червня 2022 р. в онлайн форматі відбулося чотири тригодинні сесії тренінгу для фасилітаторок за програмою ВООЗ з подолання прогалин в сфері психічного здоров'я **«Важливі навички в періоди стресу».**

14, 21, 28 липня 2022 р. в онлайн форматі відбулося три двогодинні сесії тренінгу для психологів та психологинь **«Робота з метафоричними асоціативними картами (МАК)».**

28-30 жовтня у м. Львів відбувся триденний тренінг **«Ефективне лідерство в громадській організації»**, який провела Аліна Носенко, керівниця департаменту Стратегічних партнерств та голова United Way Germany в НДО PHINEO GAG, (Берлін, Німеччина).

Відбувається моніторинг наявних можливостей для отримання грантів та інформування жіночих організацій про них. Проводиться консультативна підтримка місцевих жіночих організацій. Надано **35 індивідуальних** та **5 групових консультацій з питань організаційного розвитку**, перш за все, з питань пошуку джерел фінансування.

Заохочується **мережування організацій**.

Проводяться регулярні онлайн зустрічі організацій Східного кластеру.

Започатковано новий формат «Мережувальний захід «Сила Суперсили» для всіх організацій «Суперсила жіночих організацій».

Мета заходу: знайомство жіночих організацій різних кластерів, висвітлення сильних сторін і компетенцій організацій для створення майбутніх партнерств та підсилення сестринської підтримки.

Відбулося три мережувальних заходів «Сила Суперсили»:

Перший захід відбувся **15 серпня 2022 р.** У заході взяли участь 26 жінок, які представляли 23 жіночі організації з 16 областей і м. Київ.

25 жовтня 2022 р. у заході взяли участь 24 особи.

15 листопада захід був присвячений обміну кращими практиками та обговоренню планів дій в межах Всесвітньої кампанії «16 днів проти насильства». У заході взяли участь 18 осіб.

ЦГК, будучи регіональним партнером Українського жіночого фонду у проєкті «Голос жінок і лідерство», виступає інформаційно-методичним та ресурсним центром для жіночих організацій Харківської області. Експертки ЦГК консультують місцеві організації щодо підготовки пропозицій до УЖФ та інших донорів, допомагають місцевим організаціям адаптувати ініціативи проєкту до актуального місцевого контексту. Також ЦГК поширює інформацію про грантові конкурси та інші можливості проєкту, збирає інформацію і дані для аналітики, надає свої технічні ресурси для користування іншим ГО тощо.

Через ЦГК жіночі організації взаємодіють з мережею Peace Women Across the Globe (Швейцарія), беручи участь в тематичних заходах.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК.

Після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну команда Центру гендерної культури змушена була покинути м. Харків, яке знаходилося в зоні бойових дій. Частина команди перемістилася за кордон, частина переїхала в інші регіони України. Основним завданням року стало збереження команди і пошук ефективних форматів роботи, більш амбітні цілі відійшли на другий план.

ЦГК взяв участь у проєкті Громадської організації «Освітньо-аналітичний центр розвитку громад» «NGO relocation» і відкрив представництво організації в Івано-Франківській області.

Для підтримки команди було проведено три сесії для ЦГК:

25 жовтня сесія «Командна робота в умовах невизначеності».

21 листопада сесія «Команда складається із особистостей» за підсумками тесту 16 особистостей.

28 грудня сесія «Підведення підсумків року».

Проведення сесій для команди мало дуже позитивний відгук від членкинь та сприяло підвищенню впевненості у собі і згуртованості команди.

Представниці ЦГК пройшли **навчання** з наступних тем:

- «Розробка політики закупівель з урахуванням феміністичних цінностей» (2 особи).
- «Розробка Кодексу етики» (2 особи).
- «Політика запобігання конфлікту інтересів» (2 особи).
- «Адаптивний менеджмент» (2 особи).
- «Важливі навички в періоди стресу» (2 особи).
- «Ефективне лідерство в громадській організації» (1 особа).
- «Феміністична оргспроможність» (1 особа).
- «Тренінг для тренерок/ів обласних коаліцій 1325 з питань локалізації порядку денного «Жінки, мир, безпека» (3 особи).

КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність організації була відображена у 693 публікаціях, серед яких:

9 відео-сюжетів

98 новин

289 публікацій на сайті Музею жіночої і гендерної історії

188 постів у Facebook

45 постів у Twitter

6 зовнішніх публікаціях

Створено 1 **відеосюжет** про виставку у Музеї історії Австрії (Відень) «Мій голос має значення».

Розроблено 3 **види брендваної продукції** з логотипом Коаліції «Харківщина 1325».

ЦГК взяв участь у Форумі феміністичної спроможності, який проводився Українським жіночим фондом 23-24 червня 2022 р. у м. Львів.

ЦГК взяв участь у консультаціях з перегляду Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир і безпека» на період до 2025 року.

26 вересня 2022 р. ЦГК взяв участь у заході гуманітарного реагування на сході України, організованому Управлінням ООН з координації гуманітарних справ / ОСНА Ukraine. Захід відбувся у зв'язку з відкриттям регіонального офісу ОСНА Ukraine у Харкові.

.

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальний бюджет у 2022 році складав 2 888 564 грн. 20 коп.



Баланс на 31 грудня 2022 року

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби	1010	15,6	2,2
первісна вартість	1011	237,7	237,7
Знос	1012	(222,1)	235,5
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	15,6	2,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	40	37,4
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	237,4	1035,0
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	277,4	1072,4
Баланс	1300	293,0	1074,6

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Усього за розділом I	1495	0.0	0.0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	154,9	1052,3
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615	2,5	0,1
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	135,6	22,2
Усього за розділом III	1695	138,1	22,3
Баланс	1900	293,0	1074,6

Звіт про фінансові результати за 2022 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Інші доходи	2160	2888,6	4171,7
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	2888,6	4171,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-
Інші витрати	2165	2888,6	4171,7
Разом витрати (2050+2165)	2285	2888,6	4171,7
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	-	-
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290- 2300+(-)2310)	2350	-	-